

JAARVERSLAG 2019

Perspectief

Ambulante hulpverlening GZ

Voorwoord

2019 is een dynamisch jaar geweest voor Perspectief GZ.

Bij gemeenten in het hele land maar ook bij de gemeenten Amsterdam Amstelland en Zaanstreek Waterland waren er grote kostenstijgingen in de jeugdhulp. Dit heeft geleid tot tussentijdse aanpassingen van de afspraken met financiële consequenties voor de jeugdhulp aanbieders. Dit vraagt een flexibele, coöperatieve houding Perspectief en zeker van de medewerkers. Wederom heeft dit aanpassing van ondersteunende bedrijfsprocessen tot gevolg gehad. Tevens was meer overleg en afstemming met verwijzers noodzakelijk. De samenwerkingsvorm hoofd- en onderaannemerschap is onder druk komen te staan. Er is voorzichtig gehandeld met betrekking tot het inschakelen van onderaannemers. Daarnaast constateert Perspectief GZ dat er terughoudend geïndiceerd wordt. Dit heeft tot gevolg dat er in principe gestart wordt met B SPICS en zelden een C SPIC wordt afgegeven. Terwijl de kosten Jeugdhulp bij gemeente Amsterdam stegen nam het aantal aanmeldingen Jeugd bij Perspectief GZ als hooggespecialiseerde jeugdhulpverlener, af. Ondanks de tussentijdse aanpassingen in de afspraken heeft de gemeente Amsterdam per 2021 een stelselwijziging aangekondigd die in 2020 leidt tot een aanbesteding van de Jeugdhulp per 2021. Ook zal gemeente Amsterdam Amstelland per 2021 de WMO aanbesteden.

In 2019 zijn de resultaatmetingen in de jeugdhulp door middel van de afgesproken vragenlijsten ingevoerd. Perspectief heeft ook voor volwassenen een resultaat- en tevredenheidsmeting ingevoerd.

Het aantal complexe aanmeldingen blijft toenemen. De overheveling van GGZ naar WLZ en de overheveling van SEB als GZSP naar ZVW per 2021 kunnen mogelijk een kans bieden om de samenwerking met de GGZ structureel vorm te geven. Hierdoor kan de hulp aan cliënten met deze hulpvraag beter vorm gegeven worden en is zorgcontinuïteit voor de cliënt realiseerbaar.

Perspectief GZ heeft de erkenning als erkende praktijkinstelling voor de opleiding GZ Psycholoog gekregen en heeft twee medewerkers in opleiding tot GZ Psycholoog. Tevens is rondom deze opleiding een samenwerking opgezet met De Opvoedpoli.

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*

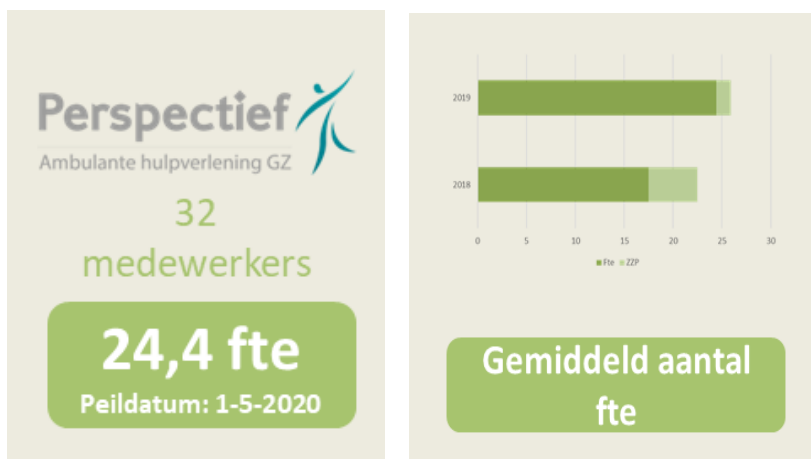
Profielschets 2019

Missie

De missie van Perspectief is naast de cliënten te staan en waar nodig samen de drempels te overwinnen in een snel veranderende samenleving. De samenleving eist van deze kwetsbare groep bepaalde zelfstandigheid en (extra) vaardigheden om op eigen benen te kunnen staan. Voor onze cliënten betekent dat sterk-zijn in sociaal-emotionele vaardigheden, voor jezelf kunnen opkomen en regie in eigen handen houden of krijgen. Wij constateren dat de maatschappij hoge eisen stelt aan haar burgers. Vooral de zwakkeren en cliënten met een migrantenachtergrond lijken het moeilijk te hebben en doen niet of niet op tijd een beroep op professionele hulp.

Perspectief biedt toegevoegde waarde op basis van de onderscheidende werkwijze en de uitstekende kennis van de doelgroep.

Personeel

Directie en Raad van Commissarissen

De organisatie van Perspectief wordt aangestuurd door uitvoerend bestuur en Raad van Commissarissen.

Cliëntenraad

Deze bestond in 2019 uit vier cliënten. In 2019 is er op wens en naar idee van de cliëntenraad een extra evenement (oud Hollandse spellen dag) georganiseerd. Dit heeft in de zomer plaatsgevonden en was een groot succes. Vanuit de cliëntenraad wordt de wens uitgesproken om meer ontmoetingsdagen te organiseren. Het aantal leden van de cliëntenraad blijft een punt van aandacht. In samenwerking met het LSR wordt trainingen voor de leden ingezet om hun rol als lid van de cliëntenraad beter te vervullen.

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*

Behandelaars en begeleiders

Perspectief is een platte organisatie waar het grootste deel van de medewerkers direct cliëntencontact hebben. Door de kleinschaligheid van de organisatie zijn er binnen het team korte, directe communicatielijnen mogelijk. In 2019 telde Perspectief een totale formatie 24,4 Fte wederom een behoorlijke groei ten opzichte van 2018. Daarnaast werkt Perspectief met ‘vaste’ freelancers (ZZP-ers). Deze zijn in 2019 minder ingezet. Zij zijn met name ingezet voor hun aanvullende expertise (zoals speltherapie, psychomotorische therapie, traumatherapie, psychiatrische consultatie) en om bestaand aanbod verder te verbeteren zoals diagnostiek.

Ondersteunende diensten

In 2019 bestaat dit uit een financieel-administratief medewerker, eventueel aangevuld met een administratief medewerker, een beleidsmedewerker en is een administratief medewerker toegevoegd.

In 2019 is het ziekteverzuimpercentage 5,6 % ten opzicht van 3,2% in 2018. De stijging is veroorzaakt door een collega die als gevolg van een ongeluk lang uitgeschakeld is geweest.

Certificering ISO 9001

In 2019 is het HKZ certificaat Gehandicaptenzorg 2015 na een externe audit gecontinueerd.

Cliënten

Perspectief verleent ambulante hulp aan mensen met een (licht) verstandelijke beperking in twee regio's; Amsterdam/ Amstelland en Zaanstreek/ Waterland. Deze hulp is in 2019 vanuit 3 domeinen verstrekt: WLZ/ SEB, Jeugdwet, WMO. Hiervoor heeft Perspectief GZ overeenkomsten gesloten met de betreffende gemeenten en zorgkantoren. Het hoofdkantoor van Perspectief is in Amsterdam gevestigd en heeft een dependance in Zaandam. De werkzaamheden in Zaandam vallen direct onder toezicht en rechtsvorm van het hoofdkantoor.

Klachten en incidenten

In 2019 zijn er 8 meldingen ontvangen en twee klachten. Deze zijn afgehandeld en waar nodig intern vertaald in verbeteringen.

*“Ervaar je een beperking?
 Versterk jezelf!”*

Kwaliteitszorg

Perspectief biedt extramurale hulpverlening aan jeugdigen, gezinnen en volwassenen met een ontwikkelingsachterstand. Het hulpaanbod van Perspectief GZ is versterkend, cultuur-sensitief, preventief en gericht op het aanleren van vaardigheden, teneinde een zo groot mogelijke zelfstandigheid en eigen regie mogelijk te maken. In 2019 is de hulpvraag voor volwassenen (18+) toegenomen en voor jeugd (18-) afgenomen. In 2019 is er geen sprake geweest van wachtlijsten wel van doorlooptijden. Dit is de tijd tussen de aanmelding en het daadwerkelijk kunnen starten met de behandeling. De doorlooptijd hangt af van de volledigheid van stukken en de aanwezigheid van formele beschikkingen. Perspectief GZ is hier afhankelijk van andere partijen.

De hulpverlening van Perspectief bestaat uit behandeling en begeleiding.

De duur, frequentie en intensiteit van de hulpverlening is afhankelijk van de zwaarte en complexiteit van de hulpvraag. De behandelduur varieert van 6 tot 24 maanden, de frequentie tussen 1 tot 3 keer per week. Begeleiding is vaak doorlopend en de intensiteit en frequentie sluiten aan bij de actuele hulpvraag.

Diagnostiek en Behandeling:

Het doel is herstel en/ of verbetering, of het voorkómen van verergering van de gevolgen cq complicaties van de aandoening/beperking.

*“Ervaar je een beperking?
 Versterk jezelf!”*

In 2019 heeft Perspectief gewerkt aan een totaalaanbod diagnostiek passend op de doelgroep LVB+ gebaseerd op bestaande methoden. Daarnaast is er een structurele samenwerking met de psychiater waarmee op korte termijn geschakeld kan worden. Perspectief GZ kan hierdoor cliënten met psychiatrische vragen beter behandelen of indien nodig doorverwijzen.

Opleidingen

Medewerkers blijven hun kennis vernieuwen en vergroten. In 2019 zijn verschillende opleidingen gevolgd zoals: EMDR trauma behandeling, Cognitieve Gedragstherapie (CGT), Systeemtherapeut, Yucel methode, Neuro diagnostiek bij kinderen en jeugdigen en diverse trainingen voor deskundigheidsbevordering.

Begeleiding / Ambulante Ondersteuning:

Behoud van eigen regie bij het (zelfstandig) wonen en maatschappelijke integratie van mensen met een (licht) verstandelijke beperking staan hierbij centraal. Een vaste maatschappelijk werker werkt met de cliënt om de zelfredzaamheid te bevorderen. In 2019 heeft Perspectief gewerkt met resultaatmetingen door middel van een vragenlijst gebaseerd op de vragenlijst van Het LSR. In een aantal gevallen wordt de combinatie behandeling en begeleiding gemaakt. Enerzijds kan door middel van het inzetten van begeleiding de stress verminderd worden waardoor een cliënt meer open staat voor de behandeling. Anderzijds kan een tijdens de behandeling geleerde vaardigheid met een begeleider in de praktijk geoefend worden.

Projecten

In 2019 heeft Perspectief een start gemaakt met een aantal projecten en een aantal projecten liep nog door.

- **SJSO – specialistische jeugdhulp in het speciaal onderwijs**

Deze samenwerking tussen de gemeente Amsterdam, het speciaal onderwijs en jeugdhulp i.c. Perspectief GZ heeft doorgelopen in het schooljaar 2019-2020. Een vaste jeugdhulpverlener is twee dagen per week aanwezig op Praktijkcollege De Atlant. In 2019 hebben 21 leerlingen gebruik gemaakt van individuele ondersteuning via SJSO.

In 2019 is met een aantal leerlingen (8) de begeleiding afgesloten vanwege schoolverlaten, doelen behaald of overgaan naar een ander soort hulp.

De samenwerking met de school en de andere SJSO medewerkers (allen van Altra) is heel goed verlopen. Voordelen zijn:

- Vast aanspreekpunt binnen de school voor de leerlingen en leerleren.
- Laagdrempelig.
- Korte lijnen met collega's en mentoren en snelle terugkoppeling.
- Je ziet leerlingen vaak en in verschillende omstandigheden op allerlei momenten door de dag heen.
- De contactmomenten werken motiverend voor de leerlingen.
- Goede afstemming met ouders

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*

De hulpvragen betreffen: Sociale vaardigheden, emotieregulatie, weerbaarheid, zelfbeeld, faalangst, concentratieproblemen en wennen aan een nieuwe school.

Mede in verband met de nieuwe aanbesteding Jeugdhulp, is dit tevens het laatste schooljaar dat Perspectief GZ deze ondersteuning biedt.

- **INVRA-arbeid**

Ook in 2019 heeft Perspectief gewerkt met INVRA-Arbeid. Het is geschikt voor mensen die willen doorgroeien, ontevreden zijn met het huidige werk of zichzelf beter willen leren kennen. De betrokkene krijgt een helder inzicht in de eigen competenties en inzicht in wat op een bepaalde werkplek nodig is. Dit motiveert om een competentie te ontwikkelen en toe te passen. Van belang is dat een cliënt een werkplek (gehad) heeft waar iemand wil meewerken aan een (telefonische) afname. Het heeft het zelfbeeld, zelfredzaamheid en de eigenwaarde van de betrokkene goed gedaan.

- **Digi-contact**

In 2019 heeft Perspectief de voorbereidingen gestart betreffende een samenwerking met Digi contact. Het doel van deze samenwerking is enerzijds cliënten die met name in de avonden en weekenden dringende behoefte hebben aan geruststelling de mogelijkheid te bieden hiervoor contact te zoeken met Digi contact. Ook kan het aan cliënten waarvoor de begeleiding wordt afgebouwd een tussenfase zijn om wel een vangnet te hebben. Anderzijds kan het medewerkers in de avonden en weekenden ontlasten van zorg over bepaalde cliënten door met deze cliënten af te spreken dat zij Digi contact kunnen bellen. Ook kan afgesproken worden dat zij door Digi-contact gebeld worden.

- **GZ Psycholoog**

In 2019 heeft Perspectief GZ gewerkt aan het verkrijgen van de erkenning als opleidingsplaats voor GZ Psychologen. In het najaar is deze erkenning verkregen. Door zelf GZ Psychologen op te leiden wil Perspectief GZ een bijdrage leveren aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg voor mensen met een LVB.

- **Website**

De website van Perspectief GZ is in 2019 vernieuwd. De website is nu toegankelijker, kleurrijker en eigentijds.

- **Stagiaire**

In 2019 heeft een stagiaire van de VU een afstudeerstage orthopedagogiek gelopen bij Perspectief GZ. Zij heeft ook de diagnostiekaantekening behaald en deze stage met een 9,5 afgerond. Perspectief wil ook in het schooljaar 2020-2021 een stagiaire aannemen.

- **Diagnostiek**

Perspectief heeft een totaal aanbod van Diagnostiek voor mensen met een LVB opgezet.

Hierdoor kan de best passende methode voor de situatie ingezet worden. Aansluitend hierop zal hier een diagnostiek team op ingericht worden 2020 die zich in eerste instantie met interne en later met externe diagnostiekvragen zal bezig houden.

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*

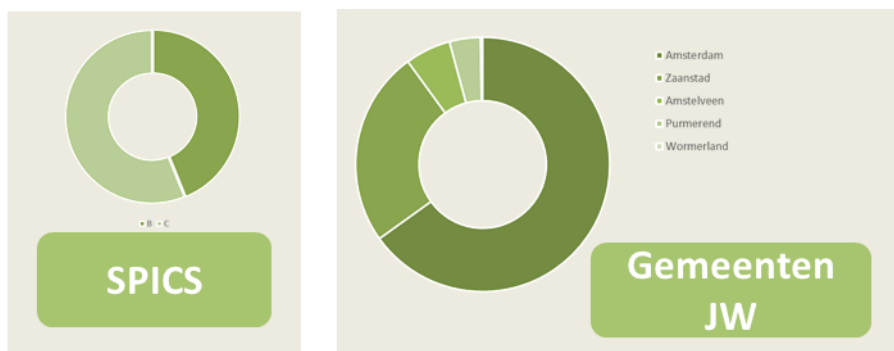
Drie Domeinen: Jeugdwet - WMO - WLZ/ SEB

In 2019 is de hulpvraag richting Perspectief toegenomen. Dit heeft geleid tot groei. Het aantal cliënten is gestegen. De budgetten staan onder druk. Perspectief heeft door uitbreiding van het aantal fte's deze toenemende hulpvraag kunnen beantwoorden en het boekjaar positief kunnen afsluiten.

Jeugdwet - JW

Eind 2018 waren bij gemeenten in heel Nederland al de eerste tekenen waarneembaar van de grote kostenstijgingen in de jeugdhulp. Zo ook in de 14 gemeenten van de regio's Amsterdam/ Amstelland en Zaanstreek/ Waterland. Deze kostenstijgingen hebben het hele jaar 2019 een dominante plaats ingenomen in de gesprekken met de gemeenten. Ook hebben deze kostenstijgingen geleid tot eenzijdige tussentijdse aanpassingen in de meerjaren afspraken over prijs, volume, toegankelijkheid en beschikbaarheid. Perspectief GZ heeft haar prijs naar beneden bijgesteld, een normbudget voor alle gemeenten en een volumeplafond voor Amsterdam, gekregen. Bovendien is Perspectief GZ als gevolg van de aanscherping van de toewijzing van zorg, geconfronteerd met een geringe instroom van cliënten in segment C. Dit betekent voor cliënten dat de hoog specialistische jeugdhulp in eerste instantie gezocht wordt in het toewijzen in segment B. De instroom van jeugdcliënten bij Perspectief GZ neemt in 2019 dan ook af.

*“Ervaar je een beperking?
 Versterk jezelf!”*

Wet Maatschappelijke Ondersteuning - WMO

Met de gemeenten Zaanstad Waterland en Amsterdam zijn overeenkomsten gesloten voor begeleiding van cliënten ouder dan 18. De overeenkomst met Zaanstad Waterland loopt tot 2021. De overeenkomst met Amsterdam Amstelland loopt tot en met 2020. Vanaf 2020 kiest Amsterdam voor een aanpassing en zal de WMO aanbesteed worden voor 6 jaar.

De in 2018 ingezette stijging van begeleidingscliënten zet zich door in 2019. De vraag is groter dan het met gemeenten afgesproken aantal. In 2019 is sprake van een toename van ruim 30%. Het aantal cliënten dat boven de afspraak behandeld is, is voor eigen rekening geweest. In tegenstelling tot eerdere jaren was er in 2019 geen ruimte bij gemeenten voor budgetaanpassing.

In 2019 is de resultaatmeting door middel van een vragenlijst ingevoerd. Met elke cliënt wordt één keer per jaar deze vragenlijst doorgenomen. De antwoorden geven handvatten om het ondersteuningsplan, de werkwijze of prioriteiten aan te passen.

Samenwerking met de wijkteams binnen de steden blijft een aandachtspunt. In de praktijk blijkt dat de werkwijze per wijkteam kan verschillen en afspraken afhangen van personen. Deze constatering wordt in 2020 omgezet in een plan om de relatie en de samenwerking met de wijkteams met name in Zaanstad te verbeteren en verstevigen.

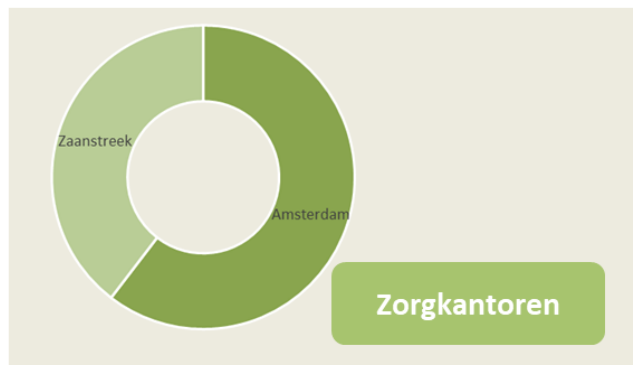
In Amsterdam zal 2020 het laatste jaar worden van de huidige werkwijze. In 2020 wordt per 2021 de WMO aanbesteed. De huidige wijkteams zullen dan vervallen en er zullen buurtteams voor in de plaats komen. Bovenop de hulp vanuit deze buurtteams (80%) wordt aanvullende ondersteuning voor specifieke patiëntengroepen (20%) ingekocht. Deze aanvullende ondersteuning sluit goed aan bij het aanbod van Perspectief GZ. Afhankelijk van het verloop van deze contractering kunnen de gevolgen voor Perspectief GZ zowel voor de continuïteit, complexiteit van de hulpvraag als de intensiteit van de samenwerking.

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*

Wet Langdurige Zorg en Subsidieregeling Extramurale Behandeling - WLZ/ SEB

Perspectief heeft met Zorgkantoor en Zorginstituut Nederland overeenkomsten voor de behandeling en begeleiding van cliënten ouder dan 18 jaar. Deze overeenkomsten lopen tot en met 2020. Uit het aantal cliënten dat gebruik maakt van SEB blijkt dat deze tijdelijke regeling voorziet in een hulpvraag voor een specifieke doelgroep. In 2019 is het aantal cliënten dat hier gebruik van maakt met één toegenomen. Door de overeenkomsten in 2021 te continueren voor ZVW kan Hierdoor kan Perspectief GZ continuïteit bieden aan cliënten na hun 18e.

Samenwerking

Hoofd- en onderaannemerschap

Deze samenwerking via hoofd- en onderaannemerschap heeft in 2019 als gevolg van de volume- en budgetplafonds van gemeenten in de jeugdhulp, onder druk gestaan. Perspectief heeft in 2019 een aantal samenwerkingen kunnen continueren en ook zijn er toch nieuwe samenwerkingen tot stand gekomen. Een onderaannemer is in 2019 helaas failliet gegaan waardoor deze hulp in eerste instantie niet langer beschikbaar leek voor cliënten. Inmiddels is dit aanbod overgenomen door Philadelphia en kan de hulp gecontinueerd worden.

Perspectief is voor 14 cliënten samenwerkingen als onderaannemer aangegaan met onder meer: Cordaan, De Bascule, Gemeente Den Helder, Landzijde, Leger des Heils, Odion, Prinsienstichting, Saen Professionals, Spirit, Stichting Philadelphia Zorg, Stichting Pittig en Terra Mental Health.

Daarnaast is Perspectief GZ voor 16 cliënten een samenwerking aangegaan als hoofdaannemer met: Akwaaba Zorg, Carehouse, Philadelphia Zorg (tevens voorheen De Ster), Edu Life, Stichting JDK, Koel & Co, Ons Tweede Thuis, Pennemes, Saen Professionals en T-Zorg.

Sociale wijkteams/Jeugdteams/ Ouder- Kindteams

De samenwerking met de wijkteams blijft een punt van aandacht. Deze teams spelen een belangrijke rol in de toegang tot de juiste zorg voor een cliënt. De werkwijze wisselt per team en er zijn wisselingen in samenstelling van deze teams. Dit bemoeilijkt de opbouw van een constructieve samenwerking in het voordeel van de cliënt. Bovendien is de herkenning van LVB en de kennis van LVB niet bij alle teams in voldoende mate aanwezig. Het belang van de cliënt dreigt hierdoor in de

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*

knel te komen. Voor Perspectief GZ blijft er een uitdaging liggen om de samenwerking te verbeteren en ruimte te creëren voor kennisoverdracht over LVB.

De Opvoedpoli

Perspectief GZ is in het kader van de erkenning als praktijkinstelling voor de opleiding van GZ psycholoog een samenwerking aangegaan met De Opvoedpoli. De GZ psychologen i.o. gaan tijdens de opleiding een vooraf overeengekomen periode bij de andere organisatie werken om kennis te maken met de casuïstiek van de andere organisatie.

GGZ aanbieders

Zoals vermeld is in 2019 omtrent de GZ opleidingsplaats een samenwerking tot stand gekomen met De Opvoedpoli. In 2020 wil Perspectief GZ onderzoeken of deze samenwerking meer mogelijkheden heeft. Daarnaast is er in 2019 incidenteel op casus niveau samengewerkt met enkele GGZ instellingen (De Bascule en Triversum). Perspectief blijft in 2020 werken aan deze samenwerkingen. De noodzaak voor deze cliëntengroep blijft en de vraag lijkt toe te nemen. De overheveling van de SEB naar GZSP zorg in de ZVW sluit aan op deze hulpvraag en kan een positief effect hebben op de samenwerking met de GGZ.

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

Perspectief is vanaf 2018 lid van de branchevereniging. In 2019 hebben we enkele malen beroep gedaan op de kennis en informatie die bij de VGN aanwezig is. Dit betrof met name aanstaande overheveling van GZSP naar de ZVW.

Expertise netwerk LVB

Het expertisenetwerk LVB bundelt kennis, ervaring en expertise vanuit GGZ en VG op het gebied van diagnostiek, behandeling en begeleiding van cliënten met een LVB en bijkomende problematiek. In 2019 heeft Perspectief GZ enkele malen een workshop verzorgd over Diagnostiek en behandeling LVB doelgroep in samenwerking met Cordaan en Arkin. Gehandicaptenzorg en GGZ dichter bij elkaar te brengen *‘Mensen met psychische problematiek en een LVB in Amsterdam’*. Presentaties aan Jeugdteams Purmerend over herkennen van LVB. Naast Perspectief zijn de volgende organisaties zijn aan dit netwerk verbonden Amsta, Arkin, Cordaan, de Bascule, GGZ inGeest, Kentalis, Leger des Heils Goodwillcentra Amsterdam, Lijn5, MEE Amstel en Zaan, Ons Tweede Thuis, Philadelphia, 's Heeren Loo, William Schrikker Groep en Cliëntenbelang Amsterdam. De twee aanbestedingen van gemeente Amsterdam hebben de ook in dit netwerk veel aandacht gekregen.

*“Ervaar je een beperking?
Versterk jezelf!”*